

2021

SANSKRIT — HONOURS

Paper : CC-9

(Modern Sanskrit Literature)

Full Marks : 65

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Section - A

(Marks : 35)

Unit - I

(Marks : 05)

1. अधोलिखितेषु कस्यचिदेकस्य टीका लेखनीया। 5×1
- (a) रुक्मिणीहरणम्।
(b) पाण्डवविक्रमम्।
(c) कालीपदतर्काचार्यः।

Unit - II

(Marks : 30)

2. अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च देयम्। 10×1
- (a) आधुनिकसंस्कृतसाहित्ये रेबाप्रसादद्विवेदीमहोदयस्यावदानं विचार्यताम्।
(b) आधुनिकसंस्कृतसाहित्ये क्षमाराओ महोदयायाः अवदानं पर्यालोच्यताम्।
3. अधोलिखितेषु अष्टानां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च संक्षेपेण देयम्। 2×8
- (a) श्रीजानकीवल्लभशास्त्रिणः मातुः पितुश्च नाम लिख्यताम्।
(b) भारतवर्षस्य कस्मिन् प्रदेशे श्रीजानकीवल्लभशास्त्रिणः जन्म अभवत्? तेन रचितस्य यथेच्छम् एकस्य ग्रन्थस्य नाम लिख्यताम्।
(c) श्रीरामकरणशर्मणः जन्मस्थानं जन्मतिथिश्च लिख्यताम्।
(d) कस्य ग्रन्थस्य कृते श्रीरामकरणशर्मा साहित्य-अकादेमिपुरस्कारं लब्धवान्?

Please Turn Over

- (e) श्रीजगन्नाथपाठकस्य जन्मस्थानं जन्मतिथिश्च लिख्यताम्।
- (f) कस्य ग्रन्थस्य कृते श्रीजगन्नाथपाठकः साहित्य-अकादेमि पुरस्कारेण भूषितः?
- (g) के. के. बिड़ला-फाउण्डेशनात् केन पुरस्कारेण श्रीजगन्नाथपाठकः पुरस्कृतः?
- (h) “कापिशायिनी” “पिपासा” चेति ग्रन्थद्वयस्य रचयिता कः?
- (i) श्रीशङ्करदेव-अवतारे-महोदयस्य मातुः पितुश्च नाम लिख्यताम्।
- (j) श्रीशङ्करदेव-अवतारे-महोदयस्य जन्म भारतवर्षस्य कस्मिन् प्रदेशे अभवत्? तस्य जन्मतिथिरपि लेखनीयः।
- (k) श्रीशङ्करदेव-अवतारे-महोदयेन रचितस्य ग्रन्थद्वयस्य नाम लिख्यताम्।

4. अधोलिखितेषु कस्यचित् एकस्य टीका लेखनीया।

4×1

- (a) लीलाराओ-दयालः।
- (b) वीरेन्द्रकुमारभट्टाचार्यः।
- (c) यतीन्द्रविमलचतुर्धुरी।

Section - B

(Marks : 30)

Unit - I

(Marks : 10)

5. अधोलिखितयोः कस्यचनैकस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च देयम्।

10×1

- (a) शिवराजविजय-नामकस्य गद्यकाव्यस्य प्रथमनिश्वासमवलम्ब्य भारतवर्षे यवनराज्यस्य प्रतिष्ठायाः विस्तारस्य च वर्णनं देयम्।
- (b) पाठ्यांशानुसारतः कवेः अम्बिकादत्तव्यासस्य रचनाशैलीमवलम्ब्य नातिदीर्घः प्रबन्धः विरच्यताम्।

Unit - II

(Marks : 10)

6. अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उत्तरं लेख्यम्।

10×1

- (a) ‘अथ किम्’ इति नाट्यकृतौ प्रतिविम्बितः भारतवर्षस्य निर्वाचनव्यवस्थां प्रति नाट्यकारस्य कटाक्षः पर्यालोच्यताम्।
- (b) पठितनाट्यकृतिमवलम्ब्य सिद्धेश्वरचट्टोपाध्यायस्य रचनाशैली पर्यालोच्यताम्।

Unit - IV

(Marks : 10)

7. अधोलिखितयोः कस्यचनैकस्य श्लोकस्य संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। 7×1
- (a) शिवः शिवापदतलगः शवोऽपि सन्
भवन्महाम्बरमपि यो निरम्बरः।
रमार्धभाक्तनुरपि मारमारकः
स वो भवो भवतु विभुर्विभूतिदः॥
- (b) शिवान्वितं शशिविशदोत्तमाङ्गकं
त्रिलोचनं परिगतशास्त्रलोचनैः।
निरीक्ष्य यं नियतमनुग्रविग्रहं
जनो मनो हरविषयं न्यवीवृतत्॥
8. (a) कस्यचिदेकस्य विग्रहवाक्यं प्रदाय समासनाम लिख्यताम्। 2×1
- (i) रमार्धभाक्तनुः 7(a) प्रश्ने।
(ii) शशिविशदोत्तमाङ्गकम् 7(b) प्रश्ने।
- (b) कस्यचिदेकस्य व्युत्पत्तिः निर्णया। 1×1
- (i) निरीक्ष्य 7(b) प्रश्ने।
(ii) न्यवीवृतत् 7(b) प्रश्ने।
-